

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden och till lag om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden skall ändras samt att det skall stiftas en lag om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer. Syftet med lagförslagen är att den nuvarande registerföringen skall nå den nivå som förutsätts i personregisterlagstiftningen.

I propositionen föreslås att lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden ändras så, att läkaren då han konstaterar en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd skall anmäla saken till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Denna vidarebefordrar de statistiska uppgifterna i anmälan till arbetsministeriet. Vidare föreslås att till lagen fogas ett stadgande enligt vilket distriktsmyndigheten för arbetarskyddet för införande i registret över arbetsrelaterade sjukdomar kan ge institutet för arbetshygien uppgifter om

sådana yrkessjukdomar eller av arbetet orsakade sjukliga tillstånd som avses i denna lag.

I den föreslagna lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer innebär att stadgandena om det riksomfattande registret när den författningsnivå som förutsätts i personregisterlagen. Samtidigt är det nödvändigt att stadga om utlämnande av uppgifter. Syftet med registreringen är att identifiera de ämnen som föranleder risk för cancersjukdomar och de arbetstagare som är exponerade för sådana ämnen.

I båda lagförslagen har man beaktat att arbetarskyddsstyrelsen som administrativt centralt ämbetsverk har indrats och de uppgifter som den har skött har överförts huvudsakligen på arbetsministeriet och arbetarskyddsdistriktens byråer.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	1. Lagförslagen	6
1. Lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden ...	3	1.1. Lagen om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden .	6
1.1. Propositionens mål och medel	3	1.2. Lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer	7
1.2. Nuläge	3	2. Ikraftträdande	9
1.2.1. Lagstiftning	3	LAGTEXTER	9
1.2.2. Praxis	3	1. Lag om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden	9
1.2.3. Skälen till ändringen	3	2. Lag om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer	10
1.3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar	4	BILAGA	12
1.4. Samband med annan proposition	4	Parallelltexter	12
2. Lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer	4	1. Lag om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden	12
2.1. Propositionens mål och medel	4		
2.2. Nuläge	5		
2.2.1. Lagstiftning	5		
2.2.2. Praxis	5		
2.2.3. Skälen till ändringen	6		
2.3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar	6		
DETALJMOTIVERING	6		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden**1.1. Propositionens mål och medel**

I lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73) stadgas om läkarens skyldigheter. Om en läkare hos någon som utfört arbete har konstaterat en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd, skall han utan dröjsmål anmäla saken till länsläkaren och till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Detta anmälningsförfarande har ansetts besvärligt och oändamålsenligt. Syftet med förslaget är att förenkla och underlätta anmälningsförfarandet genom att slopa skyldigheten att sända en anmälan till länsläkaren. Genom att förenkla anmälningsförfarandet försöker man också göra anmälningarna mera heltäckande. Det viktigaste syftet med förslaget är att ge den kompletterande författning om rätt för institutet för arbetshygien att få anmälningarna, som personregisterlagen förutsätter.

1.2. Nuläge*1.2.1. Lagstiftning*

I 22 § 2 mom. lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden stadgas om läkarens skyldigheter: ”Har en läkare hos den som utfört arbete konstaterat en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd som avses i yrkessjukdomslagen (1343/88), skall han utan dröjsmål på fastställd blankett anmäla saken till länsläkaren och till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Om läkaren misstänker att en sjukdom utgör en yrkessjukdom, skall han göra sig förtrogen med arbetstagarens arbetsförhållanden i fråga om de negativa faktorer som kan bidra till att en yrkessjukdom uppkommer.”

1.2.2. Praxis

Den blankett som läkarna har använt för att anmäla en yrkessjukdom eller något annat av

arbetet orsakat sjukligt tillstånd är självkopierande och innehåller fyra delar. En av delarna har sänts till arbetarskyddsdistriktet och två till länsläkaren. Av de sistnämnda två har en sänts vidare till arbetarskyddsstyrelsen och en har blivit kvar hos den läkare som har ställt diagnosen. Länsläkarna har tillställt arbetarskyddsstyrelsens överläkare anmälningarna. Om detta förfarande finns inga stadganden utan det bygger på en överenskommelse. Läkarnas anmälningskyldighet försummas allmänt. Från läkarkåkrens sida har det klagats över att anmälningsförfarandet är besvärligt, då anmälan skall sändas till två adresser.

Det finns inga stadganden om rätt för institutet för arbetshygien att med stöd av personregisterlagen (471/87) få uppgifter om yrkessjukdomar eller andra av arbetet orsakade sjukliga tillstånd. Dataombudsmannen har i sitt utlåtande om saken ansett att det i lag bör stadgas om rätten för institutet för arbetshygien att få dessa uppgifter. Sedan 1964 har institutet för arbetshygien fört Finlands register över yrkessjukdomar. Institutet var 1964—88 den enda instans som publicerade specialstatistik över yrkessjukdomar.

Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund r.f. började föra statistik över yrkessjukdomar 1988. Samtidigt ändrades Finlands register över yrkessjukdomar, som upprätthölls av institutet för arbetshygien, till registret över arbetsrelaterade sjukdomar. Till lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) fogades härvid ett stadgande (64 a §; 39/88) med stöd av vilket institutet för arbetshygien garanterades rätt att få uppgifter om yrkessjukdomar från försäkringsanstalter eller försäkringsanstaltens gemensamma organ. I detta sammanhang behandlades inte utlämnande från arbetarskyddsstyrelsen till institutet för arbetshygien av de uppgifter som avses i 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden. För införande av anmälningar i registret över arbetsrelaterade sjukdomar har arbetsministeriet beviljat institutet för arbetshygien det tillstånd att få dessa uppgifter som avses i 20 § lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/51).

1.2.3. Skälen till ändringen

Det förfarande som en läkare iakttar när han

anmäler en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd både till länsläkaren och till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet bör förenklas så, att anmälan sänds endast till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Länsstyrelserna använder just inte de anmälningar de får om yrkessjukdomar och andra av arbetet orsakade sjukliga tillstånd för uppföljning av medborgarnas hälsotillstånd. Nästan alla länsstyrelser ansåg i sina utlåtanden att det fanns ett behov av att förenkla anmälningsförfarandet på det föreslagna sättet. Om anmälningsförfarandet förenklas, kan detta leda till att uppgifterna blir mera heltäckande. Anmälan om yrkessjukdomar och andra av arbetet orsakade sjukliga tillstånd och en förbättring av anmälningarnas täckningsgrad är viktiga faktorer med tanke på uppföljningen av arbetsrelaterade sjukdomar och för att arbetarskyddsåtgärderna skall kunna vidtas där de behövs.

Det är på grund av personregisterlagen nödvändigt att i lag stadga om rätt för institutet för arbetshygien att få tillgång till anmälningarna. I 22 § 3 mom. lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden skall stadgas att distriktsmyndigheten för arbetarskyddet skall tillstålla arbetsministeriet uppgifterna i anmälan och att institutet för arbetshygien skall få av distriktsmyndigheten för arbetarskyddet de uppgifter det behöver på samma sätt som det tidigare har fått uppgifterna av arbetarskyddsstyrelsen. Arbetarskyddsstyrelsens uppgifter överfördes den 1 mars 1993 på arbetsministeriet. Arbetsministeriet kan enligt överenskommelse överlåta åt institutet för arbetshygien att tekniskt upprätthålla den statistikföring av anmälningar i anslutning till tillsynen över arbetarskyddet. Institutet för arbetshygien skall två gånger om året göra ett sammandrag och sända uppgifterna till distriktsmyndigheterna för arbetarskyddet, arbetsministeriet och länsstyrelserna. Om detta förfarande skall en särskild överenskommelse träffas mellan parterna.

1.3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Propositionen har inga betydande organisatoriska eller ekonomiska verkningar. Förslaget ändrar varken det nuvarande registreringsförfarandet i samband med yrkessjukdomar och

arbetsrelaterade sjukdomar eller innehållet i de uppgifter som skall registreras. Förslaget slopar onödigt arbete för länsstyrelserna, och postningen av blanketterna till flera adresser avskaffas.

1.4. Samband med annan proposition

Riksdagen har samtidigt förelagts särskilt regeringens proposition med förslag till lag om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden, varvid i den fogas en ny 21 a § och till 25 § ett nytt 3 mom. samt ändras 26 § 1 mom. Den nämnda propositionen och detta förslag har utarbetats så att de kan behandlas och de föreslagna ändringarna av lagen träda i kraft oberoende av varandra.

2. Lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer

2.1. Propositionens mål och medel

Syftet med lagförslaget är att författningsramarna för den nuvarande registerföringen skall nå den nivå som förutsätts i personregisterförfattningarna.

Enligt 19 § 3 mom. statsrådets beslut om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete (1182/92) skall arbetsministeriet se till att uppgifter ur arbetsgivarnas förteckningar över de agenser som används och förekommer på arbetsplatsen och som medför risk för cancersjukdom samt över de produkter som innehåller dylika ämnen samt över de arbetstagare som exponeras för ämnen som medför risk för cancersjukdom uppbevaras i ett för ändamålet uppsatt register. Med stöd av en överenskommelse mellan den nuvarande arbetarskyddsstyrelsen och institutet för arbetshygien finns arbetarskyddsstyrelsens register — registret över arbetstagare, som är exponerade för ämnen och processer, vilka kan föranleda risk för cancersjukdom, dvs. ASA-registret — vid institutet för arbetshygien, som svarar för upprätthållandet samt producerar statistiska publikationer som sammanställs utgående från registret. Då uppgifter om arbetstagarna insamlas och registreras med tanke på arbetstagarnas

individuella hälsorisker uppstår ett i personregisterlagen avsett personregister. Författningarna och bestämmelserna om ASA-registrets registeransvarige, dess innehåll och utlämnande av uppgifter är på statsrådsbeslutsnivå eller en lägre nivå. Syftet med denna proposition är att det riksomfattande registret skall nå en författningsnivå som motsvarar kraven i personregisterlagen. Samtidigt är det nödvändigt att stadga om utlämnandet av uppgifter.

2.2. Nuläge

2.2.1. Lagstiftning

Registreringen av dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som föranleder risk för cancersjukdomar baserar sig på ILO:s konvention nr 139, som Finland ratifierade den 7 april 1977 och som trädde i kraft i Finland den 5 maj 1978. Närmare bestämmelser om registrets innehåll och registerföringen finns i följande författningar:

— statsrådets beslut om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete (1182/92)

— arbetarskyddsstyrelsens beslut angående förändring av förteckning över ämnen och produkter, vilka föranleder risk för cancersjukdom, samt över arbetstagare, som är exponerade för dem (6/86)

— social- och hälsovårdsministeriets beslut om cancerframkallande ämnen samt deras påskrifter och giftklassificering (477/88).

Arbetarskyddsstyrelsen och institutet för arbetshygien har ingått en överenskommelse (19.5.1977) om att ASA-registret inrättas i samband med institutet för arbetshygien.

2.2.2. Praxis

Enligt 19 § statsrådets beslut om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete skall arbetsgivaren, på det sätt som arbetsministeriet närmare bestämmer, föra förteckning över de agenser som används och förekommer på arbetsplatsen och som medför risk för cancersjukdom samt över de produkter som innehåller dylika ämnen samt över de arbetstagare som exponeras för ämnen som medför risk för cancersjukdom. Av förteckningen bör, om uppgifterna är tillgängliga, framgå i vilken utsträckning arbetstagarna exponeras. Uppgifter-

na i förteckningen skall årligen, på det sätt som arbetsministeriet bestämmer, tillställas arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå.

Arbetsministeriet skall se till att uppgifterna upprevaras i ett för ändamålet uppsatt register.

Statsrådets beslut om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete trädde i kraft den 1 januari 1993. Tidigare har förteckningen över de arbetstagare som exponeras gjorts upp i enlighet med statsrådets beslut om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete (583/85) på det sätt som arbetarskyddsstyrelsen bestämt. På basis av en överenskommelse mellan arbetarskyddsstyrelsen och institutet för arbetshygien har arbetarskyddsstyrelsens ASA-registret funnits vid institutet för arbetshygien, som upprätthåller registret och producerar statistikpublikationer som skall uppgöras på basis av registret.

Den primära avsikten med registreringen är att uppnå skydd i arbete för individen, dvs. att identifiera ämnen som föranleder risk för cancersjukdomar och de arbetstagare som är exponerade för dem samt att på dessa arbetstagare inrikta praktiska skyddsåtgärder för förebyggande av arbetsrelaterad cancer (övervakning av cancerframkallande ämnen och processer, uppföljning av arbetstagarnas hälsa, mätning av exponeringen i arbetsmiljön och biologisk monitoring av arbetstagarna). I framtiden kommer man till stöd för ansökan om ersättning för arbetsrelaterad cancer också att använda ASA-registrets uppgifter om agenser och exponeringstider.

Det andra användningsändamålet för registret är forskning inom arbetshygien och arbetarskyddet. Forskningen utvärderar cancerrisken i fråga om olika agenser och den totala risk att insjukna i cancer som en kombination av flera agenser föranleder inom olika branscher, på olika arbetsplatser och i olika uppgifter samt utvecklar metoder i anslutning till forskningen.

För det tredje bör på basis av ASA-registret kunna produceras sådana statistikuppgifter som arbetarskydds- och hälsovårdsmyndigheterna behöver samt nationell och internationell statistik som beskriver exponeringen av arbetstagare.

Antalet arbetsavdelningar som anmälts till ASA-registret var 1990 sammanlagt 1 914 och antalet exponerade arbetstagare 16 614. Största delen av anmälningarna (53 %) gällde bransch-

er inom industrin. De vanligaste agenserna var kromföreningar (VI), nickel och dess oorganiska föreningar samt asbest.

2.2.3. Skälen till ändringen

Då uppgifter om arbetstagare insamlas och registreras med tanke på individuella hälsorisker uppstår ett i personregisterlagen avsett personregister, som upprätthålls i form av en teknisk upptagning.

Med stöd av en överenskommelse mellan arbetarskyddsstyrelsen och institutet för arbetshygien finns ASA-registret vid institutet för arbetshygien, som ansvarar för upprätthållandet samt producerar statistiska publikationer på basis av registret.

Författningarna och bestämmelserna om ASA-registrets registeransvarige, dess innehåll

och utlämnandet av uppgifter är för närvarande på statsråds beslutsnivå eller lägre nivå.

Det riksomfattande registret måste bringas till en författningsnivå som motsvarar kraven i personregisterlagen. Samtidigt är det nödvändigt att stadga om utlämnandet av uppgifter.

2.3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Propositionen har inga betydande organisatoriska eller ekonomiska verkningar. Förslaget ändrar inte på förfarandet vid registrering av dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer eller på innehållet i de uppgifter som skall registreras.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lagen om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden

22 §. För förenklande av anmälningsförfarandet föreslås att 22 § 2 mom. av lagen ändras så, att läkaren då han konstaterar en yrkesjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd skall anmäla saken till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Enligt förslaget skall arbetsministeriet särskilt bestämma på vilket sätt arbetarskyddsdistriktens skall vidarebefordra till arbetsministeriet de statistiska uppgifterna i anmälningarna. Arbetsministeriet skall använda uppgifterna i anmälningarna vid den regionala handledningen och inspektionen av arbetarskyddet t.ex. i samband med de åtgärder som behövs för planeringen och utvecklandet av arbetarskyddet. Enligt gällande lag skall anmälan göras också till läsläkaren, som har sänt anmälan till arbetarskyddsstyrelsen. Enligt förslaget förutsätts det inte nödvändigtvis att anmälan görs på en fastställd blankett, utan den kan också göras på annat sätt, förutsatt att den innehåller de

uppgifter som avses i ett fastställt formulär. Läkarnas tystnadsplikt, om vilken stadgas särskilt, får inte hindra att anmälan görs.

Det föreslås att det ändamål för vilket uppgifterna i anmälan skall användas i arbetarskyddsmyndighetens verksamhet skall anges i 22 § 2 mom. Arbetarskyddsmyndigheterna behöver dessa uppgifter vid inriktningen och utvecklingen av tillsynen över arbetarskyddet. Arbetarskyddsmyndigheterna kommer t.ex. att bättre än tidigare kunna informera tillverkare och importörer om kemikaliers skadeverknings- och importörer samt inrikta arbetarskyddsdistriktens inspektionsverksamhet på bekämpning av skador. Enligt 1 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen (16/93) är arbetarskyddsförvaltningens uppgift att under arbetsministeriets ledning sköta den regionala handledningen och inspektionen av arbetarskyddet. Enligt 2 § i nämnda lag skall arbetarskyddsförvaltningen för att främja arbetarskyddet utveckla säkerheten och sundheten i arbetet, dra försorg om de åtgärder som behövs för planeringen och utvecklandet av arbetarskyddet, sköta arbetarskyddets rådgivnings-, informations-, forsknings- och utbildningsverksamheten samt ge anvisningar, råd och utlåtanden om tillämpningen av stad-

gandena och bestämmelserna om arbetarskyddet.

De uppgifter som anmälan skall innehålla definieras dessutom enligt förslaget i 22 § 2 mom. Innehållet i uppgifterna i anmälan förblir oförändrat. Det är behövligt och ändamålsenligt att inkludera personuppgifterna i anmälan, vilket även hittills har skett, både med tanke på den författningsenliga arbetarskyddstillsynen och med tanke på rättssäkerheten för personen i fråga. Med tanke på arbetstagarnas hälsa och utvecklandet av gynnsamma förhållanden för hälsan på arbetsplatsen bör arbetarskyddsmyndigheten få de aktuella personuppgifterna i anmälan om yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd. Personer som insjuknat på grund av brister i arbetsmiljön skall kunna identifieras med hjälp av personuppgifterna, och därigenom skall också de farliga arbetsuppgifterna och arbetsställena kunna upptäckas för att arbetarskyddsåtgärder skall kunna vidtas. Uppgifter om yrkessjukdomars förekomst eller om kemiska faktorer som orsakar överexponering behövs för förbättrande av förhållandena på arbetsplatsen och för förebyggande av arbetsrelaterade sjukdomar. Också för den uppföljningsundersökning gällande hälsotillståndet som inriktas på arbetsrelaterade sjukdomar behövs personalidentifikationsuppgifter för att sådana åtgärder som skall vidtas i fråga om hälsotillstånd och sjukdomar samt arbetsrelaterad exponering skall kunna inriktas på rätt person.

Det föreslås att till 22 § fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket distriktsmyndigheten för arbetarskyddet för införande i registret över arbetsrelaterade sjukdomar skall ge institutet för arbetshygien uppgifter om sådana yrkessjukdomar eller av arbetet orsakade sjukliga tillstånd som avses i lagen. I 2 § lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/78) och 1 § förordningen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (501/78) stadgas att institutet har till uppgift att utföra undersökning, utredning och diagnostisering av yrkessjukdomar och andra arbetsrelaterade sjukdomar och att ge vård för dessa sjukdomar samt att delta i beredningen av och arbetet på att utveckla stadganden, föreskrifter och anvisningar i anslutning till arbetarskyddet och företagshälsövården samt att göra de undersökningar och utredningar som detta förutsätter. Institutet för arbetshygien inför i registret över arbetsrelate-

rade sjukdomar i fråga om yrkessjukdomar och andra av arbetet orsakade sjukdomar den insjuknades personuppgifter (namn, personbeteckning, kön, yrke), uppgifter om arbetsgivaren och arbetsplatsen (arbetsgivare, bransch, arbetsplatsens ort) samt uppgifter om exponeringens art och längd (agenserna, dvs. upphoven till yrkessjukdomen, exponeringstiden per agens) samt uppgifter om sjukdomens art, om konstaterande av denna, om den olägenhet som sjukdomen orsakar och om försäkringsanstaltens ersättningsbeslut (diagnoserna, åldern vid insjuknandet, sjukledighetens längd, tidpunkten för konstaterande av sjukdomen och antalet gånger sjukdomen har konstaterats, platsen där sjukdomen konstaterats, invaliditetsgraden, invaliditetsklassen, försäkringsanstalten, registreringsnummer, beslutet om ersättningsligheten) samt det tekniska registreringsnumret, registreringsåret och källan för registreringen. Avsikten är att institutet för arbetshygien två gånger om året skall göra ett sammandrag av registret och sända uppgifterna till distriktsmyndigheterna för arbetarskyddet, arbetsministeriet och länsstyrelserna. Om detta förfarande skall en särskild överenskommelse träffas mellan parterna.

Enligt förslaget skall i det nya 22 § 3 mom. konstateras att om rätt för institutet för arbetshygien att från försäkringsanstalter eller försäkringsanstalternas gemensamma organ få uppgifter för registret över arbetsrelaterade sjukdomar stadgas särskilt i 64 a § lagen om olycksfallsförsäkring. Dessutom skall det enligt förslaget anges att om rätt för arbetarskyddsmyndigheter att få uppgifter som behövs för statistik och som gäller arbetsgivarens olycksfallsanmälan till försäkringsanstalten stadgas särskilt i 64 § lagen om olycksfallsförsäkring.

1.2. Lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer

1 §. I 1 § definieras vad som avses med registret över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och produkter (ASA). Enligt statsrådets beslut om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete fastställer arbetsministeriet en förteckning över agenser som enligt fastslagna bedömningsgrunder skall anses medföra risk för cancersjukdom på arbetsplatsen. I arbetarskyddsstyrelsens beslut angående förande av förteckning över ämnen

och produkter, vilka föranleder risk för cancersjukdom, samt över arbetstagare, som är exponerade för dem bestäms om innehållet i den ASA-förteckning som arbetsgivaren för. I social- och hälsovårdsministeriets beslut om cancerframkallande ämnen samt deras påskrifter och giftklassificering (477/88) bestäms om förteckningen över cancerframkallande ämnen.

2 §. I 2 § föreslås ett uttryckligt stadgande om att arbetsgivaren, på det sätt som arbetsministeriet närmare bestämmer, skall föra förteckning över de agenser som används och förekommer på arbetsplatsen och som medför risk för cancersjukdom samt över de produkter som innehåller dylika ämnen samt över de arbetstagare som exponeras för ämnen som medför risk för cancersjukdom. Dessutom föreslås ett stadgande om att arbetstagarna och deras representanter skall informeras om att förteckningen förs.

3 §. Uppgifterna i förteckningen skall årligen, på det sätt som arbetsministeriet bestämmer, tillställas vederbörande arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå. Arbetsministeriet skall se till att uppgifterna i arbetsgivarnas förteckningar uppreparas i det för ändamålet uppsatta ASA-registret. Registeransvarig för det riksomfattande ASA-registret är arbetsministeriet. Enligt 1 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen är arbetarskyddsförvaltningens uppgift att under arbetsministeriets ledning sköta den regionala handledningen och inspektionen av arbetarskyddet. Enligt 2 § i nämnda lag skall arbetarskyddsförvaltningen för att främja arbetarskyddet utveckla säkerheten och sundheten i arbetet, dra försorg om de åtgärder som behövs för planeringen och utvecklandet av arbetarskyddet, sköta arbetarskyddets rådgivnings-, informations-, forsknings- och utbildningsverksamheten samt ge anvisningar, råd och utlåtanden om tillämpningen av stadgandena och bestämmelserna om arbetarskyddet. För dessa uppgifter och för uppföljningen av dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och produkter samt för prevention skall arbetsministeriet upprätthålla ett riksomfattande register. I 2 § föreslås att de uppgifter som registreras i ASA-registret skall ha samma innehåll som den ASA-förteckning som arbetsgivaren skall föra enligt arbetarskyddsstyrelsens beslut angående förande av förteckning över ämnen och produkter, vilka föranleder risk för cancersjukdom, samt över arbetstagare, som är exponerade för dem.

Paragrafen skall också innehålla ett stadgande om att en registrerad person har rätt att få ett registerutdrag ur det riksomfattande ASA-registret för granskning av uppgifter som gäller honom själv. Detta har betydelse med tanke på rättssäkerheten för personen i fråga när man fattar beslut som rör honom.

4 §. Om utlämnande av uppgifter ur ASA-registret föreslås ett uttryckligt stadgande i 4 §. Arbetsgivaren är skyldig att lämna ut de uppgifter som avses i denna lag till arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå på det sätt som stadgas i 3 §. Distriktsmyndigheten för arbetarskyddet är skyldig att lämna ut de uppgifter den fått till den som är registeransvarig för arbetsministeriets register, dvs. institutet för arbetshygien, för registrering. Avsikten är att distriktsmyndigheten för arbetarskyddet får ur registret de uppgifter den lämnat ut till sitt förfogande i maskinspråklig form. I fortsättningen skall institutet för arbetshygien två gånger om året göra ett sammandrag av registret och sända uppgifterna till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet och arbetsministeriet. Om detta förfarande skall en särskild överenskommelse träffas mellan parterna.

Myndigheter och försäkringsanstalter har rätt att få uppgifter om personer som är exponerade för ämnen som föranleder risk för cancersjukdom, för att de skall kunna fatta beslut som rör sådana personer. Dessa beslut kan gälla beviljande av förmån eller vidtagande av arbetarskyddsåtgärder. Om myndigheters rätt till uppgifter finns stadganden bl.a. i lagen om företagshälsovård (743/78), folkhälsolagen (66/72), lagen om olycksfallsförsäkring, förordningen angående verkställigheten av lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om yrkessjukdomar (850/48), lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden och lagen om skydd i arbete (299/58). Om försäkringsanstalters rätt till uppgifter finns stadganden bl.a. i sjukförsäkringslagen (364/63), lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsverket (389/65) samt lagen om försäkringsdomstolen (14/58).

Det föreslås att arbetsministeriet skall ha rätt att utan hinder av sekretesstadganden lämna ut uppgifter som avses i 3 § till institutet för arbetshygien för forskning om och utvecklande av växelverkan mellan arbete och hälsa samt arbetarskydd och arbetshälsovård, så som sägs i lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/78) och förordningen

om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (501/78). Institutet för arbetshygien har enligt överenskommelse upprätthållit ASA-registret för arbetarskyddsstyrelsens räkning ända sedan registret inrättades, och publicerat årsstatistik på basis av registret sedan statistikåret 1979. Eftersom institutet för arbetshygien förutom att det gör upp statistik över ASA-registret också bedriver kontinuerlig forsknings- och utredningsverksamhet på basis av registret, förutsätts ett befullmäktigande i lag att lämna ut uppgifter. Hittills har användningen av registeruppgifter vid institutet för arbetshygien grundat sig på tillstånd som arbetsministeriet med stöd av lagen om allmänna handlingars offentlighet har beviljat i enlighet med en överenskommelse som träffats mellan arbetarskyddsstyrelsen och institutet för arbetshygien.

2. Ikraftträdande

Förslaget till lag om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden ändrar inte det nuvarande förfarandet vid anmälan av yrkessjukdomar och andra av arbetet orsakade sjukliga tillstånd.

Lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer ändrar inte nuvarande praxis vid registerföringen.

Därför föreslås det att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73) 22 § 2 mom., sådant det lyder i lag av den 29 december 1988 (1346/88), samt

fogas till 22 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 29 december 1988, ett nytt 3 mom. som följer:

22 §

Har en läkare hos den som utfört arbete konstaterat en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd som avses i yrkessjukdomslagen (1343/88), skall han utan dröjsmål och utan hinder av sekretesstadganden enligt fastställt formulär anmäla saken till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Arbetsministeriet bestämmer särskilt om arbetarskyddsdistriktens förpliktelse att tillställa arbetsministeriet de statistiska uppgifterna i anmälningarna. Arbetarskyddsmyndigheterna använder uppgifterna i anmälan inom tillsynen över arbetarskyddet för utförande av de uppgifter som anges i lagen om arbetarskyddsför-

valtningen (16/93). Anmälan skall innehålla den insjuknades personuppgifter, uppgifter om arbetsgivaren och arbetsplatsen samt om exponeringens art och längd samt uppgifter om sjukdomens art, konstaterandet av sjukdomen och om den olägenhet som sjukdomen orsakat samt försäkringsanstaltens namn. Om läkaren misstänker att en sjukdom utgör en yrkessjukdom, skall han göra sig förtrogen med arbetstagarens arbetsförhållanden i fråga om de negativa faktorer som kan bidra till att en yrkessjukdom uppkommer.

Distriktsmyndigheten för arbetarskyddet skall tillställa institutet för arbetshygien de uppgifter som ingår i en sådan anmälan som avses i 1 mom. för införande i det register över

arbetsrelaterade sjukdomar som institutet för arbetshygien i syfte att fullgöra uppgifter enligt lagen och förordningen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/78 och 501/78) upprätthåller för forskning, utredningar, diagnostisering, behandling och förebyggande som gäller yrkessjukdomar och andra av arbetet orsakade sjukliga tillstånd. Om rätt för institutet för arbetshygien att från försäkringsanstalter eller försäkringsanstalter-

nas gemensamma organ få uppgifter för registret över arbetsrelaterade sjukdomar stadgas särskilt. Om arbetarskyddsmyndigheternas rätt att få uppgifter som behövs för statistik och som gäller arbetsgivarens olycksfallsanmälan till försäkringsanstalten stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 199 .

2.

Lag

om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

För övervakning av dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer samt i förebyggande syfte upprätthålls förteckningar, som förs av arbetsgivarna var för sig, och ett riksomfattande register enligt vad som stadgas i denna lag.

2 §

Arbetsgivaren skall, enligt vad som närmare bestäms om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete, föra en förteckning över de agenser som används och förekommer på arbetsplatsen och som föranleder risk för cancersjukdom samt över de produkter som innehåller dylika ämnen samt över de arbetstagare som exponeras för ämnen som föranleder risk för cancersjukdomar. I arbetsgivarens förteckning skall för varje arbetsavdelning och kalenderår antecknas

- 1) uppgifter om arbetsgivaren,
- 2) ämnen som använts och förekommer och som föranleder risk för cancersjukdom,
- 3) produkter vilka innehåller något ämne som föranleder risk för cancersjukdom och dessa produkters årliga användningsmängder,
- 4) användningssättet för ett ämne som för-

anleder risk för cancersjukdom eller någon annan orsak till exponering för ämnet,

5) de exponerade arbetstagarnas namn, personbeteckning, yrke samt grunden för uppgiften om exponering.

Arbetstagarna och deras representanter skall informeras om att förteckningen förs.

3 §

Arbetsgivaren skall på det sätt som arbetsministeriet bestämmer årligen tillstålla arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå de uppgifter som ingår i förteckningen enligt 2 §. Arbetarskyddsbyrån vidarebefordrar uppgifterna till det riksomfattande register som arbetsministeriet för över dem som i sitt yrke är exponerade för cancerframkallande ämnen och processer (*ASA-registret*). Arbetsministeriet kan ge institutet för arbetshygien i uppgift att föra detta register. En registrerad person har rätt att genom ett registerutdrag granska de uppgifter i registret som gäller honom själv.

4 §

Försäkringsanstalter och myndigheter har, för beviljande av förmåner för arbetstagare

som är exponerade för ämnen och processer som föranleder risk för cancersjukdomar eller för fattande av arbetarskyddsbeslut, rätt att av arbetsgivaren ur förteckningen enligt 2 § och av arbetsministeriet ur det riksomfattande ASA-registret få uppgifter om dessa personer i den omfattning som uppgifterna är av betydelse för avgörandet av ärendet.

Arbetsministeriet kan utan hinder av sekre-

tesstadganden lämna ut uppgifter som avses i 3 § till institutet för arbetshygien för forskning om och utvecklande av växelverkan mellan arbete och hälsa, arbetarskydd och företagshälsovård.

Denna lag träder i kraft den
5 §
199 .

Helsingfors den 11 juni 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Arbetsminister *Ilkka Kanerva*

1.

Lag**om ändring av 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73) 22 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat genom lag av den 29 december 1988 (1346/88), samt

fogas till 22 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lag

Förslag

22 §

Har en läkare hos den som utfört arbete konstaterat en yrkessjukdom eller någon annat arbete orsakat sjukligt tillstånd som avses i yrkessjukdomslagen (1343/88), skall han utan dröjsmål på fastställd blankett anmäla saken till länsläkaren och till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Om läkaren misstänker att en sjukdom utgör en yrkessjukdom, skall han göra sig förtrogen med arbetstagarens arbetsförhållanden i fråga om de negativa faktorer som kan bidra att en yrkessjukdom uppkommer.

Har en läkare hos den som utfört arbete konstaterat en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd som avses i yrkessjukdomslagen (1343/88), skall han utan dröjsmål och utan hinder av sekretesstadganden enligt fastställt formulär anmäla saken till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet. Arbetsministeriet bestämmer särskilt om arbetarskyddsdistriktens förpliktelse att tillställa arbetsministeriet de statistiska uppgifterna i anmälningarna. Arbetarskyddsmyndigheterna använder uppgifterna i anmälan inom tillsynen över arbetarskyddet för utförande av de uppgifter som anges i lagen om arbetarskyddsförvaltningen (16/93). Anmälan skall innehålla den insjuknades personuppgifter, uppgifter om arbetsgivaren och arbetsplatsen samt om exponeringens art, konstaterandet av sjukdomen och om den olägenhet som sjukdomen orsakat samt försäkringsanstaltens namn. Om läkaren misstänker att en sjukdom utgör en yrkessjukdom, skall han göra sig förtrogen med arbetstagarens arbetsförhållanden i fråga om de negativa faktorer som kan bidra till att en yrkessjukdom uppkommer.

Distriktsmyndigheten för arbetarskyddet skall tillställa institutet för arbetshygien de uppgifter som ingår i en sådan anmälan som avses i 1 mom. för införande i det register över arbetsrelaterade sjukdomar som institutet för arbetshygien i syfte att fullgöra sina uppgifter enligt lagen och förordningen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/78 och 501/78) upprätthåller för forskning, utredningar, diagnostisering, behandling och förebyggande som gäller yrkessjukdomar och andra av arbetet

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

orsakade sjukliga tillstånd. Om rätt för institutet för arbetshygien att från försäkringsanstalter eller försäkringsanstalternas gemensamma organ få uppgifter för registret över arbetsrelaterade sjukdomar stadgas särskilt.

Om arbetarskyddsmyndigheternas rätt att få uppgifter som behövs för statistik och som gäller arbetsgivarens olycksfallsanmälan till försäkringsanstalten stadgas särskilt.

*Denna lag träder i kraft den
199 .*
